DIUINAE TRYADOS IN RERUM VNIUERSITATE VESTIGIA ORATIO HABITA A'...

Girolamo Massimi, Valenti Gonzaga

Digitized by Google

INNOCENTIO X.
PONTIFICI OPT. MAX.

HIERONYMVS MAXIMVS FELIC.

SPIRANTEM Doloris Imaginē in Vultu Patris, ad Aras Iphigeniæ lacrymantis, nullis poterat lineamentis aptiùs exprimere Timanthes Pictor, quàm cùm illum obuoluto capite repręſentauit. Tūc ſanè veriùs, quamuis non detracto ſipario, paternus Dolor prodiuit in ſcenam, vt Filiæ Tragœdiam daret Animis intuentium. Siquidem in eà Tabulà maius quid intelligendum erat, quàm pingeretur. Hocipſum Diuina Sapientia

præſtitiſſe videtur. B. P. Nempè auguſtiſsimæ TRINITATIS Imaginem tunc mentibus mortalium exhibuit, quando obumbrauit. Habemus enim in Creatarum immenſitate rerũ Diuinæ TRYADOS Imagines plures, artificis Naturę manu adumbratas. In Quirinali nuper Sacello, has à me, eloquentiæ qualiſcunq; coloribus expreſſas, Tibi placuit excipere; placeat eaſdem, Te annuente, impreſſas intueri. Ingentem apud poſteros famã conciliabit ſibi, prouoluta ad pedes tuos Oratio, quod eã INNOCENTITIVS X. Pontifex vno fuerit dignatus obtutu.

ORA-

ORATIO.

ADMIRABILI diuinæ ſapientiæ cõſilio factum eſt B. P. vt vnius Diuinitatis in trinâ hypoſtaſi, mortalibus imperuium Sacramẽtum, Nreligioſa in Authorem ſuum Natura, ſub quibuſdam Imaginibus, aut potius Vmbris exprimeret, quarum beneficio, luminis illius inacceſſi nos aliquis ſaltem radius afflaret. Mundum, ſi placet, vniuerſum, compreſsâ lacinioſæ Orationis redundantiâ, recurramus; in eo diuinæ TRYADOS, leuiter ſaltem adũbrata, veſtigia relegemus. Diuinum Platonis ingenium, qui, Athenis natus, Mundum edocuit: & Noctuas ibi naſci, & Aquilas, tria rerum principia, deprompto è cortinâ Stoicâ oraculo, euulgauit, Mentem, Idæam, Materiam. Et ſanè Patrẽ quis Mentem non dixerit, rerũ omnium in vnâ Prole fœcundam? Quis Filium Idæam non appellauerit? ad quam dum reſpicit Paterna fœcunditas, Volũtarius ille Patris, & Filij Splendor erumpit, quem licet Materiam nuncupare (non tamen ad Philoſophorum trutinam exactam) vt potè diuinæ formæ capacẽ. A rerum exordijs ad res ipſas conuertatur Oratio. Tempus, res fugax, & vmbratilis, ſub trinâ futuri, præteriti, ac præſentis Imagine, quaſi laruâ, ſe ipſo perſonatũ, incedit; quo certè erudimur, indiuiduam auguſtiſſimæ TRYADOS Æternitatem agnoſcere, quam nulla temporum circumſcriptio metitur,

& ad

Digitized by Google

& ad ſutura tamen, præterita, ac præſentia, ex æquo menſuranda, ſe laxat. In Mundum vniuerſum cogitationem defigite. Tres illum, veluti Principes, hæreditario ſibi vendicant iure: Cęlum, Elementa, Inferi. Depræhendentis adumbratum in Cęlo Patrem, ſupremam illam, & Superis, Terræ, ac Erebo adorandam, Numinis Maieſtatem; In Elementis Filium, cui compactam ex Elementis formã, Virgo Genitrix elaborauit; In Inferis Spiritum, hoc eſt vindicis Iræ Spiritum, æterna incendia contrà rebelles Animas incitantem. An etiam in Cælo triplici, cuius macchinam, cupidis rerum nouarum, Philoſophorum ingenijs placuit architectari, expreſſam triplicem Perſonarum Hypoſtaſim denegabimus? At Empireum Cœlum, Beatorum, inquam, ſedes, quàm aptè obijcit Patrem, in Beatas Mentes plenà felicitate influentem! Cryſtallinum verò quàm benè Filio accõmodauero? In hoc enim Speculari cryſtallo ſuam intuetur Maieſtatem Pater. Stellatum autem Cęlum vocari poſſe Spiritum, inficiabitur nemo: quando omnis è diuino Spiritu gratiarum influxus humanam aſpergit felicitatem. Iam verò in duorum potiſſimum Elementorum contemplatione hæreamus. Aer, variabilis Naturæ Vertumnus, ac Protheus, ſibi tres, quaſi Regius Prædo, vſurpat Regiones: Supremam, Mediam, ac Infimam. Media, quæ grandinum, & fulminum eſt officina, verendam Patris Maieſtatem repræſentat, in humana quandòque ſcelera, vibrata validiori amento, fulmina contorquentem. Filium Infima ponit ob oculos, cum induit mortale ſpolium,

ad

ad Imum ærumnarum, amoris vi, deturbatum. Suprema tandem, Sphæræ Ignis proxima, Diuinum Spiritum exprimit, Cuſtodem ſcilicèt Mundi Flammam, ab eminentiore loco excubias agentē Chriſtianæ Reipublicæ ſecuritati. Proxima Aeri Aqua in hàc ipsà adūbrandà laborat Imagine. In Fontibus contemplari licet Patrem, primæuam fauſtitatis, nunquam prætерlabentis, originem; in Fluuijs Filium, è Ciuitate Dei, quam, explicatis in ambitum ſinuoſum aquis, coronat, pleno gratiarum amne deuolutum. In Mari Diuinum Spiritum, vtriuſque Perſonæ Cognitionem, ac Voluntatem in ſe colligentem, vt indè recurrenti, Amoris vbertate in felicitatem noſtram plenius efferatur. Placuit B. P. pauca hæc, ex pluribus, TRINITATIS veſtigia delibare, vt ſciret quiſque: Religioſà ambitione affectaſſe Naturam, vbique exprimere Diuinitatis Imaginem, vt omnibus exhiberet mortalibus adorandam: Dixi.

Digitized by Google

Imprimatur.

Fr. Vincentius Fanus, Magiſter, & Socius Reuerendiſſimi P. Fr. Vincentij Candidi Sacr. Pal. Apoſtol. Mgiſt. Ord. Præd.